

“Folie en famille”

de Ricard Gázquez

(Versió gener 2007)

"Folie en famille": Il·lusió, patrocinada dins la família, que consisteix en considerar l'anormalitat d'un fet, d'un comportament o d'una situació com a normals.

Personatges:

Glòria,
germana de Felip i cunyada d'Irene. 40 anys.

Rosa,
germana d'Irene i cunyada de Felip. 43 anys.

Laura,
filla de Felip i Irene. 17 anys.

Absents:

IRENE,
mare de Laura, esposa de Felip,
i germana de Rosa.
42 anys.

FELIP,
oficial de la marina mercant.
Marit d'Irene, pare de Laura i germà de Glòria.
50 anys.

LLOC: A casa de Felip i Irene, en una ciutat de províncies.

Escena 1

(Una sala espaiosa. A la dreta, la porta de l'estudi d'en Felip; a l'esquerra, la porta que dona al dormitori, la cuina i el bany. Al fons, un finestral, un petit rebedor i la sortida a l'exterior. És al capvespre, però hi ha pocs llums encesos. La taula a mig parar. Plou. Glòria i Rosa es miren. Silenci.)

Glòria

Tinc claus. Quan he arribat, dormia, l'he trobat estirat al sofà del seu estudi. Ella és al dormitori. (Pausa) No entris. Li han fet molts cops. Està despullada. Crec que ell... s'ha ajagut amb ella quan ja estava inconscient. He trucat al timbre i no m'ha contestat ningú. M'he ensumat que... Tinc claus, jo. Hi vinc sovint de visita. Demà s'embarca un altre cop sis mesos en el seu gran "navío" carregat de contàiners de souvenirs i objectes, de plec de paper i de troncs escandinaus.

(Pausa.)

La vols veure?

(Pausa.)

És un expert navegant el meu germà, un capità intrèpid, impossible embarrancar, com si tingués les cartes gravades dins el cap. Es posa a la cabina i crida perquè tothom sàpiga quines són les coordenades i a on hi ha roques i quina és la fondària.

(Pausa.)

I l'esposa sola tot el temps. So- la -to -tel - temps...

(Pausa.)

Després s'ha despertat. No recordava res. No se'n recorda de res. Li he preguntat que què havia passat i ell no ha sabut dir-me res amb coherència. Em parlava com si jo fos una cuinera del vaixell. Ha tornat a adormir-se. No sabia què fer. L'he tancat.

Rosa
I la cara?

Glòria
Us assemblàveu.

Rosa
Hi té algun senyal?

Glòria
No. *(Pausa.)* A la cara no, però aquí sí, a sobre del pit dret, una taca, com una fulla. *(Pausa.)* Demà no embarcarà, és clar que no. Qui cridarà les ordres dalt del pont? Ningú. Engegaran el sonar, el radar, el GPS, el pilot automàtic!

Rosa
Dóna'm la clau.

Glòria
Farem que se l'empassi, així no podrà sortir. Però no, sempre ha menjat de tot. No crec que sigui bona idea, treu-t'ho del cap, si és això el que estàs pensant.

Rosa
On és la meva germana?

Glòria
No hi vagis. La vols veure? Què penses fer?

Rosa
I tu?

Glòria
Encara no ho tinc decidit.
(Pausa.)
No sé perquè es va fer aquest matrimoni.

(Pausa.)

(Rosa surt de l'habitació. Glòria dubta un moment i després, es dirigeix a l'entrada de la casa i tanca la porta amb clau. Silenci. Rosa torna. Plora.)

Glòria

Té la cara intacta. *(Pausa.)* No ploris!

Rosa

(Es dirigeix a la porta de l'estudi i la colpeja.):

Fill de puta...

(Glòria la reté, però l'altra s'hi resisteix. Forcegen. S'abracen. Glòria abaixa les mans i Rosa se n'aparta. La mira. Es dirigeix a l'entrada, agafa l'abric i la bossa del penja-robes i intenta sortir, però se n'adona que la porta està tancada. Plora.)

Rosa

Obre la porta.

(Busca les claus per l'estança, a la bossa de mà de Glòria, que penja del respatller d'una cadira; a la bossa de mà d'Irene, que està al seient d'una altra cadira.)

Dóna'm la clau, la clau!

(Llença la bossa a terra. Agafa una cadira. L'aixeca amenaçant la Glòria, la llença contra ella, però no la toca. Seu a taula. Plora.)

Glòria s'atansa a un moble aparador que hi ha al fons, a sota la finestra: se serveix whisky en un gotet i beu. Li'n porta un glop a Rosa perquè ofegui les llàgrimes, i l'observa mentre l'altra se'l pren i s'asserena.)

Rosa

On és la Laura?

Glòria

És a casa la Júlia. Li he enviat un missatge per dir-li que no vingui, però no ha contestat, encara.

Rosa
Qui és la Júlia? No tens els seu telèfon?

Glòria
No te'n recordes? Aquella noia prima. S'hi queda tot sovint a casa seva.

Rosa
No tens els seu telèfon?

Glòria
No, no el tinc, no el tinc. No l'he trobat a l'agenda de la Irene. Se'l devia saber o... jo què sé.

Rosa
Però el devia tenir...

(Rosa s'atansa a la tauleta del telèfon fix i busca en una agenda de mà que hi ha al damunt.)

Glòria
Ja t'he dit que no el té! Què vols que hi faci? Espera.

(Busca el seu mòbil i tecleja un sms.)

Rosa
Què fas?

Glòria
Escric un missatge.

Rosa
A qui li envies?

Glòria
A la Laura...

Rosa
Què li dius?

Glòria
Que s'hi quedi a dormir, que no vingui...

(Envia el missatge de text.)

Rosa

No hi ha cap Júlia aquí. I el cognom?

Glòria

No ho sé, Rosa, no ho sé.

Hem de sortir a buscar-la, no contesta.

(Agafa la seva bossa de mà i l'abric.)

Rosa

Hauríem de trucar a la policia.

(Glòria la mira. Es tomba i es treu una clau de la butxaca. Obre la porta del carrer i mira la pluja.)

Glòria

Suposo que deu portar impermeable, es mullarà. Fa massa vent per dur paraigües.

(Pausa. A l'estudi, se sent una veu masculina. No s'entén el que diu: és en Felip, que parloteja en somnis. Escolten. Rosa es queda paralizada.)

Glòria

Ves-hi tu a buscar-la.

(Penja l'abric al penja-robes i s'allunya de la porta.)

Ves-hi.

(Rosa es dirigeix a l'entrada sortint de l'angle de visió de Glòria, però enlloc de marxar, tanca de nou la porta per no deixar-la sola. En sentir el cop de porta, la Glòria dóna per fet que la seva concunyada se n'ha anat.

En Felip encara parloteja a l'altra banda de la porta de l'estudi. Escolten. Es mantenen alerta, sense veure's ni saber de la presència de l'altra a la mateixa estança.

La Glòria surt per la porta de l'esquerra. A l'interior, se sent un fregadís de plats, i al cap de pocs segons, la campaneta d'avís d'un forn de microones.

Rosa es manté alerta. Escolta.

Pausa.

Glòria torna amb una safata de servei, on porta una salsera fumejant, coberts, i una copa de vi. Descobreix que la Rosa encara hi és. Es miren. Deixa la safata damunt la taula. L'ignora.

Rasca un tros de carn amb un ganivet, comença a trinxar-lo i el serveix en el plat, acompanyant-lo amb guarnició.

Silenci. Rosa l'observa.

Glòria treu un flascó de píndoles, les obre i les aboca a la salsera. Rega la carn amb la salsa. Dilueix el contingut de tres càpsules més a la copa del vi.)

Rosa

Has perdut el cap.

(Glòria la mira, però continua abocant les píndoles que queden. Rosa no es mou. La deixa fer.

Quan acaba, la Glòria es dirigeix a la porta de l'estudi, treu una clau i l'obre amb molt de compte.

Entra a l'habitació amb la safata de menjar.

La porta queda entreoberta.

Silenci.

Rosa va cap a la taula i agafa el ganivet de trinxar la carn. Pausa. Glòria torna. Pausa.)

Glòria

El vi el farà dormir.

Rosa

Deixa la porta oberta.

Glòria

Hi ha corrent d'aire.

Rosa

Deixa la porta...

Glòria

Xit... Silenci. Encara dorm.

(Tanca amb clau.)

Rosa

Com es beurà el vi si dorm?

Glòria

No tindrà temps de reaccionar. El primer que farà serà beure's el vi. Ho sé. El conec... com si l'hagués parit.

Rosa

I li has donat una forquilla, i un ganivet dentat, i una copa de vidre?

Glòria

No es farà mal.

(Li agafa el ganivet. La Rosa no hi oposa resistència.)

Rosa

Vaig a trucar a la policia.

Glòria

Serà millor que truquis al servei meteorològic. Hem de saber quina roba posar-nos.

Rosa

La meva germana és morta! És morta.

(La Rosa va cap el telèfon fix i el despenja, com si anés a trucar. Pausa. Es miren. Rosa s'ho repensa i penja. Glòria agafa els estris de cuina bruts i surt de la sala. Pausa. Torna a entrar Glòria.)

Rosa

No pot ser que t'hagis posat a cuinar.

Glòria

Què dius? De què parles? Com vols que jo m'hagi posat a cuinar? No m'he mogut d'aquí en tota l'estona. Què estàs dient? Estàs al·lucinant?

Rosa
Em vols fer llum de gas?
Penses posar-te del seu costat?

Glòria
Avui teníem un sopar. No te'n recordes? És per això que he cuinat. Ho he portat fet de casa. N'he escalfat una mica. En vols?

Rosa
Si obres aquesta porta... podria entrar i clavar-li el ganivet. Semblaria que s'hagués suïcidat. Molts ho fan. Podríem estalviar-li tot aquest patiment. O és que penses que és millor que pateixi, que ho recordi tard o d'hora tot i es mati? O que ens mati a nosaltres?

Glòria
Com ho saps que ha estat ell? No ho sabem.

Rosa
Et contradius.

Glòria
Mira com està tot. Segur que han entrat a robar, tres o quatre homes, i ell s'hi ha enfrontat, i l'han lligat, i han abusat de ella i...

Rosa
Et contradius! Ho saps perfectament que ha estat ell. Ella volia deixar-lo. Es veia amb un altre home.

Glòria
Ella no es veia amb ningú. Ella no es veia amb ningú.

Rosa
Et repeteixes.

Glòria
Has dit que volies matar-lo. Vols fer-ho?

Rosa

Ara no puc pensar amb claredat. Deixa'm marxar, si us plau... Me n'he d'anar. No et preocupis. No et preocupis per res. Podria quedar-me a fora dins el cotxe fins que arribi la Laura i...

Glòria

Vols marxar? Prefereixes deixar-me sola amb ells?
Et penses que a mi no m'importa?
Estic... Estic fora de mi.

Rosa

Jo no.

(A fora, se sent un cotxe que s'atura. Miren per la finestra i s'afanyen a recollir les cadires i endreçar el desordre. Sona el timbre de la porta. Una bombeta fa senyals lumínics. Algú fa girar la clau al pany.

Glòria agafa la maleta d'en Felip, que estava en un racó, al costat de la porta de l'estudi, i l'amaga traient-la fora de la sala, per la porta de l'esquerra.

Entra Laura. És una jove sorda.

Se sent el cotxe que s'allunya. Laura encén els llums, veu a les seves ties i les saluda amb un somriure als llavis. S'expressa fent signes amb les mans i acompanya les explicacions amb alguns sons no articulats.)

Laura

Plou a bots i barrals. M'han portat en cotxe, però tot i així m'he mullat. Mira com vaig. Aquí no se n'ha anat la llum? Al institut ens han tingut dues hores a les fosques...

(Observa les seves ties. Es tomba i es treu l'impermeable per penjar-lo.)

Glòria

(Li dona un joc de claus a la Rosa)
Porta-la a casa meva. Té.

Laura

(Torna) Són uns negats. No són capaços de comprar un generador? Sempre passa el mateix. I a nosaltres que ens bombin.

(Rosa agafa les claus. Laura va a seure a la butaca per descalçar-se i posar-se còmoda, però Glòria l'atura amb un gest.)

Laura
Què us passa?

Glòria
(mans) No ens passa res.

Laura
Què ha passat? I els pares?

Glòria
(mans) No has rebut els missatges?

Laura
Què passa?

Glòria
(mans) Em sap greu, però... El teu pare ha marxat. Han salpat abans d'hora. No ha pogut acomiadar-se de tu. Volia fer-ho, però...

Rosa
/ Què dius?

Glòria
/(mans) ...m'ha dit que ho fes jo. Petons de part seva.

Laura
Se n'ha anat?

Glòria
(mans) Sí, se n'ha anat. Motiu: mal temps.

(Pausa.)

Laura

I la mare?

Glòria
La mare...

Rosa
/ No t'emboliquis, Glòria.

Glòria
/(mans) La mare... ha sortit a comprar.
Laura
Però el cotxe és a fora.

Glòria
(mans) El cotxe? Sí, és que... ha anat amb una amiga.

Laura
Amb qui?

Glòria
(mans) Amb l'Anna. És una professora. La coneixes?

Laura
No.

Glòria
(mans) És igual. Aneu-vos-en si us plau. Aneu a casa meva. Farem el sopar allà, d'acord?

Laura
Per què? No ho entenc.

(Pausa.)

Glòria
Ara no t'ho puc dir.

Laura
Per què?

Glòria
És important, va, fes-me cas. No preguntis, si us plau.
Aneu, aneu.

Laura
Què passa?

Glòria
Ja t'ho diré després. Confia en mi, si us plau. Aneu.

Rosa
Anem?

(Laura es dirigeix a la porta de sortida i es torna a posar l'impermeable.)

Laura
No trigueu. Us he de donar una notícia.

Glòria
Una notícia?

(Rosa i Laura surten. Glòria espera que marxin: se sent un cotxe que s'engega i s'allunya. Tanca la porta. Prova de forçar el plor, però no li surt. Pausa. Torna a tancar la llum. S'acosta a la porta de l'estudi, busca una clau i l'obre.)

Glòria
Felip! Encara dorms?

(Pausa.)

No sé si és bo dormir tant. Si no et despertes, haurem de cridar el metge. Em sents? Si no recordes res... Sempre he semblat jo la gran. Contesta'm!

(Pausa.)

No sé perquè t'he donat més pastilles...

(Se sent la veu d'en Felip que contesta alguns mots incomprensibles.)

Què dius? Estàs parlant en somnis.

(Pausa.)

Jo també he tingut un malson. Em quedava penjada d'un barranc. Era de nit. Intentava aguantar-me, però no podia. Quan em deixava anar, només hi havia un pam fins al terra a sota dels meus peus. Queia de cul i reia. Reia molt.

(Pausa.)

Quina importància té? Cap. Tant se val. No té perquè tenir sentit.

(Pausa.)

I què hem de fer, ara? Anar-nos en d'aquí? A on? No has pensat en res. Ni en mi tampoc, és clar, ni en ningú. Ja ho sé, les coses passen a sang calenta i després...

(Agafa el seu telèfon mòbil i truca.)

Mare?(...) Hola, què tal? (...) Molt bé, sí, has vist quina tempesta? (...) Sí, això t'anava a dir, queda't a casa. (...) És igual, no et preocupis per les postres... no hi ha sopar, en Felip se n'ha anat... i amb aquest temps... (...) Mare... Mare, escolta... Sí, ja sóc a casa, escolta... Tanca bé les persianes. (...) Parlem demà. (...) No, no la truquis, es trobava malament i se n'ha anat al llit... (...) Ai, mare, com ets, tenia mal de cap. (...) Al matí? I què t'ha dit? (...) Sí, al matí estava bé, però... (...) D'acord. (...) D'acord, parlem demà, adéu, un petó, adéu.

(Penja.)

No les hauria d'haver deixat marxar. S'ha d'endreçar la casa.

(Es queda quieta uns instants. Silenci. Es dirigeix a la porta de l'estudi i hi entra. La porta queda entreoberta.)

Se sent la seva veu: Escolta... Encara dorms?

(Pausa. Engega la ràdio: emeten un programa de música clàssica de tarda.

Una veu masculina acaba la presentació de la propera peça musical, que sona seguidament durant dos minuts. Mentre l'habitació resta buida, la llum canvia fent l'efecte que el cel, a fora, es mou.)

Escena 2

(El mateix espai. Rosa entra per la porta del carrer. S'atura. Mira al seu voltant. La música segueix sonant.)

Rosa
Glòria?

(S'acosta a la porta que dóna a l'estudi i hi fa una ullada des de fora. Hi entra. Pausa. Apaga la música. Torna. De seguida, apareix Glòria. Va despentinada, com si s'acabés de llevar de fer la migdiada, sembla mig adormida i parla amb certa lentitud.)

Glòria
On és la Laura? Què li has dit? Has avisat algú?

Rosa
No. *(Pausa.)* Què feies estirada al seu costat?

Glòria
Vols cafè?

Rosa
Què hi feies? *(Pausa.)* És mort?

(Glòria surt de l'habitació en direcció a la cuina. Pausa. Rosa surt de l'habitació i es fica a l'estudi. Tanca la porta darrera seu. L'estança resta buida.)

S'obre la porta del carrer i entra Laura. Tanca amb certa dificultat a causa del vent i de la pluja. Mira al seu voltant. Va xopa de dalt a baix. Surt per la porta que dóna a la cuina i a les habitacions. L'estança resta buida de nou. A la cuina, se sent la fressa d'estirar el tap de suro d'una ampolla de vi. Rosa reapareix. Deixa la porta de l'estudi oberta. Pausa. Glòria torna amb una copa de vi. Beu.)

Rosa
M'has sentit?

Glòria
Sí.

(Rosa plora. Glòria va a seure a taula.)

Glòria
Ara ho veig tot més clar.

(Pausa. La mira.)

No m'ho podia creure. He fet un glop de la seva copa i m'ha entrat son. Ho he fet sense pensar. M'he estirat, no tenia forces per llevar-me. No feia cap soroll. Ja no parlava en somnis. Llavors li he mirat les ungles i me n'he adonat que... La Irene és morta – li he dit. La Irene és morta... Fins i tot li he clavat una bufetada... Li he pessigat la panxa... Però ja feia estona que era mort.

(Pausa. Beu.)

Has avisat?

Rosa
No he avisat a ningú. Encara no. He portat la Laura a casa teva. No li he dit res. Li he dit que ens esperés allà... i que parés la taula, que jo també havia d'acabar uns encàrrecs i...

Glòria
I què ha dit?

Rosa
(deixa de plorar)
No ho sé... estava nerviosa, al final li he dit que la seva mare volia separar-se, que total... el seu pare es passava gairebé tot el temps fora de casa i... S'ha enfadat. Movia molt les mans i jo no l'entenia i encara s'empipava més. Ha agafat un paper i ha escrit: *“ningú m'explica res en aquesta casa. Que fotin el que vulguin. Això és tot? Ja era hora que es decidissin! Per això us heu posat tan serioses? Segur que no ha passat res més?”*

Llavors... no sabia què dir, he agafat el paper i he escrit: "no t'amoïnis, queda't aquí amb el gos. Està espantat. De seguida vindrem." I me n'he anat.

(Rosa se li acostava i se'n va al seu costat. Deixa les claus damunt la taula. Laura entra per la porta de les habitacions. Camina lentament i du el ganivet llarg de la carn a la mà. Avança fins al mig de l'estança i es queda allà plantada, sense fer cap fressa, inadvertida. Les dues cunyades li donen l'esquena i no la veuen.)

Rosa
Ha estat un accident. Tu no volies...

(Pausa.)

Glòria
Em vols acusar?

(Pausa.)

Rosa
Sí que he trucat a la policia, però encara comunicaven, seguien comunicant, tot el temps comuniquen, comuniquen, deuen tenir totes les línies saturades o...

(Pausa.)

He provat d'anar-hi, però... s'ha desbordat la riera i no es pot passar a l'altre costat. Llavors he girat cua i he tornat. Al cap i a la fi, encara no he dit res. Tenia por per tu, pensava que no sabies el que et feies, no podia quedar-me amb ella i no fer res i fingir que tot estava bé. No l'entenia.

(Agafa la copa de Glòria i beu.)

Volia tornar a veure la meva germana.

(Pausa.)

Ja hi trucarem més tard, oi?

(Pausa.)

S'ha suïcidat. L'ha mort a ella i després s'ha suïcidat. No ha tocat el menjar. Se les havia pres abans que no arribéssim, les pastilles.

(Laura es dirigeix a l'estudi i hi entra.)

Glòria

Tenia la maleta feta. Podríem agafar-la i donar-l'hi a un indigent. Així almenys algú carregaria amb la culpa i nosaltres no tindríem cap problema.

(Somriu. Pausa. Deixa de somriure.)

M'ajudes a vestir-la?

Rosa

No. No es pot tocar el cadàver, la policia...
Deixa'm tornar a trucar.

Glòria

Encara no.

Rosa

Per què?

Glòria

Quan la mare ho sàpiga dirà: *s'ho mereixia. Sempre heu callat i li heu consentit tot. El seu pare, el primer. Ja veieu el que heu aconseguit.*

(Pausa.)

Em va cremar amb una cigarreta una vegada. No va ser un accident. Em va cremar al mugró.

(S'aixeca, va cap a la finestra del fons i l'obre. Entra aire fred i pluja.)

Rosa

Tanca la finestra.

Glòria

(Avança fins a la porta d'entrada. La tempesta creix.)

Gairebé fèiem les mateixes coses. Entràvem per la porta, juntes, després de classe. La Irene caminava arrossegant una miqueta els peus, com si li pesessin les cames. Te'n recordes? Encenia una cigarreta i mirava el fum mentre reprenia l'alè, tenia tos. Feia broma amb el convenciment que fumar era el millor remei per a la tos, almenys per a ella. Tenia raó. Quan havíem de corregir exàmens, sempre feia el mateix, es posava seriosa i deia: tu hi creus en la *morfologia*? (riu.)

(Rosa tanca la finestra. Glòria s'ha posat un jersei cordat que hi havia al penja-robes. Busca en la butxaca del jersei. En treu un paquet de tabac i una caixa de llumins. Agafa una cigarreta i se l'encén. Fuma. Mira el fum. Engega l'aparell de música. Hi ha un disc posat.)

Rosa

Què fas?

Glòria

Ballava així.

(Balla discretament amb la cigarreta als llavis.)

Rosa

No facis això. Treu-te aquest jersei!

(Glòria no li fa cas.)

Si us plau, treu-te el seu jersei.

Glòria

(continua ballant.) Sempre feia així.

(Imita una manera característica de ballar. Laura les observa des de la porta de l'estudi.)

Rosa

Treu-te'l...

Glòria
No em dóna la gana! Creus que devia anar així?
És això el que li deia el meu germà? Diques, què li deia?

Rosa
Estàs sonada. Treu-te'l d'una vegada.

Glòria
No vull, Felip. No en tinc ganes, ara. No pot ser. Mai més!

Rosa
Estúpida, imbècil, no parlis d'aquesta manera! Calla!

(Laura es dirigeix a la porta del vestíbul aprofitant la discussió.)

Glòria
Deixa'm en pau, deixa'm!
Estàvem més tranquil·les quan no hi eres!

Rosa
Calla!

Glòria
No vull callar.

(Rosa intenta treure-li el jersei i forcegen.)

Treu-me les mans de sobre, desgraciat!

(Glòria la crema amb la cigarreta i aconsegueix lliurar-se d'ella. La Rosa xiscla.

La Laura obre la porta sense saber on anar, però fa molt mal temps, així que, després d'un segon, la tanca de cop i avança per l'entrada com si acabés d'arribar.)

Escena 3

(La Glòria i la Rosa se n'adonen de la seva presència.)

Glòria
(mans) Ens has espantat.

Rosa
Has deixat el gos sol? T'he dit que ens esperassis.

Glòria
Calla, no la posis nerviosa.
(mans) Pobra nina, deus pensar que... Tu guardant el Max, i nosaltres aquí... ballant... Però com se t'acut sortir amb aquesta pluja? Mira com vas.
(A la Rosa.) Apaga aquesta música si us plau.

(Rosa apaga la música i després tanca la porta que dóna a la cuina i a les habitacions.)

Glòria
(mans) La mare deu ser a punt d'arribar. No pot trigar. Saps què farem? Tornem a casa meva i l'esperem allà. S'està fent tard. La truco i li diem, d'acord?

Rosa
(mentre travessa l'estança i tanca la porta de l'estudi):
No t'hi escarrassis, Glòria, li hem de dir, diguem-li Glòria, li hem de dir...

(S'acosta a la Laura i la noia mostra el ganivet.)

Laura... Què fas?

Glòria
(mans) Què fas? Et podries fer mal. Estigues quieta.

Rosa
(se li acosta) T'he dit que ens esperassis.

(S'acosta a Laura i intenta treure-li el ganivet, però ella la defuig i la fereix accidentalment a la mà.)

Laura
Els pares són morts. Els he vist.

(Pausa.)

Glòria
(mans) Els hem trobat així. T'ho prometo.

(Laura llença el ganivet i es tapa la cara amb les mans. Plora amargament.)

Glòria
Hem de pensar que podria ser pitjor.
Podria ploure a dins de casa també. (Riu).

(La Glòria es guaita un moment la Laura, i després es tapa els ulls com ha fet ella.)

Glòria
Hem de pensar que hi ha qui està pitjor. Ser pràctiques.
Quina culpa tenim? Hem d'esborrar-ho tot de la nostra memòria. Mantenir-ho en secret. Anem-nos-en d'aquí i celebrem el comiat, ja ha partit, ja se n'ha anat. Anem al port, quedem-nos-hi a menjar peixet fregit... Cremem-ho tot. Sortim... i tornem a entrar...

(Fa una riallada, però de seguida abaixa les mans amb posat seriós, s'acosta a la Laura i li toca una espatlla. La Laura es descobreix. Es miren.)

(mans) No et preocupis per res. Ara no hi podem anar a la policia. Està tallat, s'ha desbordat la riera... Quina merda, Laura, quina merda.

(S'abracen. Pausa. La Laura se'n separa i demana explicacions.)

Laura
Què ha passat?

Glòria

(signa en silenci): S'han barallat... Després... el pare ha pres pastilles. Els he trobat així. Els he trobat així...

(Laura continua plorant desesperada. Camina amunt i avall sense saber on anar, plena d'angoixa. Glòria la fa seure a la taula i intenta consolar-la, però la noia no para de repetir un signe de lament: "mare, mare, mare...")

Rosa

Laura...

(Rosa surt de la sala, però de seguida torna amb una ampolla d'alcohol sanitari, una capsa de tranquil·lizants i un got d'aigua. Intenta donar-li una pastilla a la Laura, però la noia la rebutja. Es pren ella el remei.

La Glòria també intenta consolar-la, però no pot evitar la commoció, se n'aparta i comença a plorar desconsoladament. Signa amb les mans i es lamenta.)

Glòria

(mans) No he pogut fer-hi res, no he pogut fer-hi res, no he pogut, no he pogut...

Laura *(En veure la seva tia així, intenta tranquil·litzar-la.)*
Ja està. Ja ha passat. Ja està. Ja està...

Rosa

Què diu?

(Glòria comença a verbalitzar tot allò que la Laura va signant amb les mans.)

Laura

(Glòria) Ja està, ja està, ja ha passat... No ens hem de preocupar. Va ser fa molt de temps. Ho recordeu? Hi va haver una inundació. Els rius es van desbordar i es van endur les cases de fusta i la gent. Els cadàvers estaven amuntegats entre la llenya i no els podien enterrar.

Rosa
Laura!

Laura
(*Glòria*) Ni tan sols podien fer fosses comunes perquè no hi arribaven les excavadores, i el fang era tou. Els cossos es podrien al sol i infectaven les aigües, però es morien de set i havien de rentar la roba i de cuinar amb aquella mateixa aigua.

Rosa
Pareu. A què treu cap això? Glòria, si us plau.

Laura
(*Glòria*) Milions de llagostes es menjaven els camps travessant d'oest a est el continent.

Rosa
És cruel tractar de consolar-se pensant coses horribles...
No en traureu res. No ho facis en veu alta.

Glòria
(*mans*) Jo vaig veure un grup de camàlics menjant sopa drets, sota un sostre de canyes que els feia d'aixopluc, ple de goteres, i portaven barrets...

Laura
(*Glòria*) Queia una pluja àcida...

Glòria
(*mans*) Nevava cendra...

Laura
(*Glòria*) No es podia sortir, no es podia sortir...
perquè els carrers... els carrers eren plens...
plens de morts estimats... i la casa també.

Rosa
Voleu callar? Marxem! Què hi fem aquí?

Laura
Saps què? M'han concedit la beca per anar-me'n
Nàpols.

Glòria
(No l'entén) Què dius?

Laura
M'han concedit la beca, per anar a Nàpols.

Glòria
Li han concedit la beca, per anar a Nàpols.
(mans) Felicitats, Laura!
(A la Rosa) Felicita-la.

Rosa
Felicitats.

(Glòria i Laura riuen. Rosa s'hi afegeix. Laura se les mira, però li torna l'angoixa i els dona l'esquena per anar a refugiar-se en un racó. Pausa. La Glòria se n'adona i para, però la Rosa continua rient sola, entre ofecs i riallades de nerviosisme. La Laura es tomba i parla amb la Glòria. Totes dues mantenen la conversa amb signes, en silenci.)

Laura
Fins quan pensàveu amagar-m'ho? Què preteníeu fer?

Glòria
(mans) Et volíem protegir. Volíem evitar que els veiessis.

Laura
Els meus pares són morts. No es pot callar una cosa com aquesta.

Glòria
(mans) No volíem que patissis. Estàvem desesperades. Pensàvem esperar.

Laura

Esperar? Desesperades? No te n'adones que és contradictori? És perillós. Per què no heu demanat ajuda per telèfon?

Glòria

(mans) Ja ho hem fet, però estan les línies saturades. Ho provarem més tard.

Laura

Més tard? Ens hem de quedar aquí? Fins quan?
Quina merda! Això és com un malson.

(Es fixa en la Rosa, que ha desconnectat perquè no les entén i que deixar anar encara una última rialla. Pausa. La Laura li fa un gest a la Glòria perquè segueixi traduint.)

Laura

(Glòria) La tia Rosa riu, però ella també té alguna història que fa por.

Rosa

Jo?

Laura

(Glòria) Sí, tu. *(Pausa.)* Us vaig veure. *(Pausa.)*

Vàreu anar al pis del centre, aquella vegada.

Jo hi era, hi havia anat per recollir alguns llibres, estava distreta a la meva habitació. Quan me n'anava, vaig veure les jaquetes i el teu bolso al menjador. Llavors vaig anar cap a la cuina, al balcó, a l'habitació... Vaig obrir un xic la porta.

Rosa

Calla.

Laura

(Glòria) Us volia fer una broma, una sorpresa...

Us vaig estar observant uns quants minuts, però el pare em va veure. Me'n vaig haver d'anar, sense fer cap soroll. Tu no vas sentir res?

Rosa
És mentida, mentida.

Laura
(Glòria) A l'endemà, el pare va venir a la meva cambra a
acomiar-se, al matí, molt d'hora. Somreia. Em va fer
així amb el dit...

(Es posa el dit índex als llavis en senyal de silenci.)

Glòria
Quan va ser això?

Laura
Fa dos anys.

Glòria
Fa dos anys?

Rosa
Calleu.

Glòria
És clar, no té cap importància, total, la Irene...
i en Felip...

Rosa
Va ser un error, però no vaig saber escapar-ne.
No podia...

Glòria
(mans) Què vas veure? Què feien?

Laura
Res.

(Pausa.)

Rosa

No me'n vaig adonar del que passava, però... després...
Ell em deia que si no... ho explicaria tot. La Irene i jo no
teníem cap secret.

Laura
Què diu?

Glòria
(*mans*) Diu que la mare i ella no tenien cap secret.
(A la Rosa) Ah, sí? Des de quan?

Rosa
Què volies que fes?
Et penses que m'ho hauria perdonat?

Laura
Què diu?

Glòria
(A la Rosa) Quant feia que durava?

Rosa
No parava de ploure, com avui. En aquelles vacances.
Va ser allà el primer cop.

Glòria
Què dius? Però el teu marit hi era, hi érem tots. No pot
ser. Com us ho fèieu? No m'estranya que et deixés en
Miquel.

Rosa
Ja feia mesos que estàvem malament. No sé perquè
cony va venir a aquelles vacances en Miquel.

(*Pausa.*)

Glòria
Saps? Potser has estat tu la causant de tot. És com si
els haguessis trastocat tots dos perquè es matessin.
Encara us vèieu? Què li vas dir? Li vas escalfar el cap?

Laura
(*Pica amb la mà a la taula. La miren.*)

(*Glòria*): No sé perquè he dit res. Quina importància té tot això ara? Els pares...

Glòria

(*mans*): Tens raó, Laura, però a ella tant li fot, no ho veus que...

Rosa

Deixa'm en pau. Ets igual que ell, com tota la família. Us penseu que tothom ha d'estar sempre a sota vostre per...

Glòria

Quina porca.

Rosa

He estat jo, doncs? Qui li ha donat pastilles? Qui ha vingut cada dia a aquesta casa per dir-li a ma germana com havia de viure? Qui volies que fos la seva dona? Qui t'hagués semblat bé? Ningú. Ningú. És això el que t'hauria agradat, oi?

Glòria

Jo el coneixia. Jo sabia com era. Per això no volia que es casés, i amb la Irene menys encara. Sabia que passaria, que li faria mal, com a mi.

(*mans*) Per què no ens ho vas dir?

Laura

(*Glòria*) El què? Tant se val, ara. Ja n'hi ha prou.

Què m'has dit, doncs? La mare no ha arribat, el pare ha hagut de marxar abans per avançar-se a les tempestes... És això el que hem de creure?

Escena 4

(Se sent un tro molt a prop, la llum fa pampallugues i baixa d'intensitat. Un cop de vent obre una de les finestres. La cortina oneja i es mulla amb la pluja. Se senten sirenes de bombers llunyanes que s'acosten. El vent bufa amb força i entra aigua. Laura es dirigeix a la finestra i la tanca com pot.)

Glòria
Has vist la que has format?

Rosa
Deixa'm estar.

Glòria
Ves ara a parlar amb ella. Explica-li el secret que t'has guardat tot aquest temps.

Rosa
És que no ets capaç de deixar de turmentar-te i adonar-te que...

Glòria
Era ella qui m'aconsellava... No jo... Ella, ella a mi, des de petites. L'estimava, ens fèiem companyia, parlàvem, rèiem molt, i mentrestant tu...

Rosa
Ja n'hi ha prou.

Glòria
I mentrestant...

Rosa
Vols que seguim? Parlem de tu, ara?
De què rèieu? De les teves... teranyines...

Glòria
T'equivoques.

Rosa

Ah, sí? Quants *nòvios* has tingut, tu? Dos? Tres? *Uno*?

(Laura pica de mans per fer-se notar.)

Rosa

Què diu?

Laura

Digues-li. (*Glòria ho fa*): a mi em faria vergonya comportar-me així després del que ens has fet.

Rosa

Jo? Què us he fet?

Laura

(Glòria) Ui, sí, parlàveu tant amb la mare, teníeu tants secrets...

(Glòria calla.)

T'hauries d'haver mort tu enlloc de la mare. Digues-li.

Rosa

Digues, segueix.

Laura

Digues-li.

Glòria

T'hauries d'haver mort tu enlloc de la mare.

(Silenci. Totes tres s'abstreuen en els propis pensaments.)

Rosa

Me n'he d'averkonyir tant com vosaltres.

És que potser no vàreu dormir amb ell mai a la vida?

(Pausa.)

(A Glòria) Quan tenies quinze anys... volia que t'estressis amb ell a fer la migdiada, sobretot a l'estiu, quan feia més calor. Ell ja en tenia vint-i-cinc.

Ens ho vas dir la nit del teu aniversari. Havíem begut massa. Aquí mateix, te'n recordes? Però no li'n donaves importància. T'ensenyava a fumar. Tenia els dits ben grocs de tanta nicotina. I no li deies que no. Et parlava a la orella i t'agradava, t'agradava escoltar-lo. Els seus contes fantàstics, la seva veu... profunda.

(A Laura) I a tu també, les mateixes històries. Però tu no el senties. Et pentinava i maleïa el teu silenci. El teu silenci? I el meu... *(a Glòria)*, i el teu, i el de la Irene. Es posava furiós: sou totes sordes en aquesta casa –deia. Irene, Irene! És que no m'heu sentit quan us cridava? Sí, t'hem sentit. T'hem sentit. *(Pausa.)* Perdoneu-me –deia. Perdoneu-me. El nostre... capità.

I una merda per a ell... I una merda per a nosaltres.

(Pausa.)

Glòria

De què serveix que et planyis ara? Ja és massa tard. És morta.

(Pausa.)

Laura

Marxem. Què més podríem fer? Anem-nos –en d'aquí. Ja no ho suportó més. Sortim i demanem ajuda.

Glòria

(mans) He de vestir a la Irene.

Rosa

Deixa-la en pau. Deixa-la!

Glòria

Ara vinc. Tranquil·litzat!

Rosa

Com vols que em tranquil·litzi?

Glòria

Per què no te'n vas a fora i esperes els bombers?

(De sobte, sona el telèfon. Pausa. Rosa s'hi atansa amb intenció de contestar i Glòria surt per la porta que dóna a l'alcova.)

Rosa

Digui? Digui?

(Penja l'auricular com si s'hagués tallat la comunicació. Es tomba i es mira la Laura. Pausa. Es dirigeix a la porta del carrer i surt a l'exterior. Plou a bots i barrals. Laura la segueix i l'observa des de la porta. Es gira i es dirigeix a la porta que dóna a la cambra d'Irene, però s'ho repensa. S'atura. Mira per la finestra. Espera.

Glòria torna, ara amb la maleta de Felip, que havia amagat abans. L'obre i en treu la jaqueta marinera de l'uniforme del seu germà.

Pausa. Agafa l'ampolla d'alcohol sanitari de damunt la taula i els llumins amb què ha encès la cigarreta.

La Laura l'observa.

Es miren.

Glòria surt en direcció a l'estudi

La Laura la segueix, però no gosa entrar.

L'observa des de l'envà de la porta.

El timbre del telèfon comença a sonar de nou. A la porta del carrer, reapareix la Rosa, que ha sentit que trucaven, però el telèfon s'atura tot just ella traspassa el llindar de l'entrada. Es mira la Laura, se li acosta i es posa al seu costat per saber què està fent la Glòria dins l'estudi.)

Rosa

Glòria!

(A l'estudi, se sent l'esclat d'una combustió.

Rosa i Laura s'aparten donant pas a Glòria, que s'afanya a escapar de les flames que acaba d'encendre.

Van per sortir, però Glòria s'atura i es treu el jersei d'estar per casa d'Irene. El desa al penja-robes de l'entrada. Agafa el seu abric i la seva bossa de mà.

Laura obre la porta del carrer, surt i s'allunya fins que es perd sota la pluja.

Rosa i Glòria apaguen els llums, i se'n van definitivament per no tornar mai més a la casa dels seus germans difunts.

Tanquen amb clau la porta des de fora.

La fressa de l'incendi augmenta.

Les flames consumeixen tot l'espai.)

(Fosc.)